

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

2. Agricola famulus ex leui culpa vitrum pretiosum frangens non tenetur
Domino resarcire damnum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

adhuc adest aduertentia rationis inter bonum & malum, inter turpe & honestum, non est perfecta interceptio rationis; esto oculis duplicata omnia appareant, lingua titubet, pedes vacillent, caput in gyrum agatur, vomitus sequatur, phantasia sit nonnihil turbata, memoria labatur. Ergo, &c.

Ad rationem in oppositum dicimus, Ægidium prudenti iudicio non posse censei Theologicè ebrium ob causam dictam, licet imperfectam aliquam ebrietatis rationem participet, & vulgò denominationem ebrij habeat, idèdque peccatum veniale ex gravioribus committat.

II. *Agricola mercede conducit Vitalem famulum, ei que curam rei domesticæ commendat, in qua ex levi eiusdem culpa, seu diligentia omissione damnum contingit fractione pretiosi vitri, cuius damni reparationem Agricola à Vitale exigit. Queritur. Vtrum Vitalis reparare damnum illud ex fracto vitro teneatur?*

Videtur teneri. Ita Salonius, Arragon, & alij, quos citat & sequitur Bonac. D. 3. de Contract. q. 1. pun 6. n. 14. quia inter dominum & servum mercede conductum intercedit contractus in vtriusque vtilitatem; in tali autem contractu dari obligationem iuxta leges civiles ad reparationem damni ex culpâ etiam levi iuridicâ, docent Molin, de Iust. Disp. 295. & communit. alij DD.

Resp.

Resp. Vitalem non obligari ad reparatio-
nem damni. Ita Card. Lugo *de Iust. D. 8. n.*
92. Less. c. 7. de Iust. n. 32. & alij. Ratio est,
quia eadem planè est ratio cum his famulis,
quæ est cum Iudice, Advocato, Medico, at-
que alijs Officialibus, vt testantur *cit. AA.* At-
qui isti non tenentur ex culpâ levi, vt habet
communis Theolog. & docet Clarus *L. 5.*
pract. criminalis. §. fin. q. 73. n. 3. vbi alios *AA.*
affert. Ergo nec famuli obligantur. Differen-
tia inter Officiales (quo nomine famulos
venire recens diximus) & conductores sumi-
tur ex citatis legibus ciuilibus, quæ de officio
& famulatu non idem asserunt, quod de
contractu, vtut aliàs spectando ius naturæ ea-
dem videatur vtriusque ratio, vt rectè aduer-
tunt Lugo *loc. cit. & alij.*

Atque ex his patet ad rationem in contra-
rium; nam vniversim negamus, ex quouis
contractu in vtilitatem vtriusque surgere ob-
ligationem damni reparandi ob culpâ etiam
leuem iuridicam; cum *LL.* ciuiles aliter circa
contractus officialium, adeòque & famulorû
disponant, etsi in vtriusque vtilitatem etiam
cedant.

III. *Ammonius habens prauã consuetudinẽ falsò*
iurandi, sæpe quidẽ sic iurat, sed prorsus inadver-
tenter, & ex subito animi motu atq; ira impetu.
Queritur. An committat peccatum in se mortale?

Videtur tale committere. Ita Caietan.
Navarr.